

Stichting Mama Africa voor Gambia

Eindrapportage

Afwerking kraamkliniek bij het Yundum Gezondheidscentrum

Stichting Mama Africa For Gambia
Puoldyk 30
9035BZ Dronryp
www.mamaafricaforgambia.com

KvK: 72263997
RSIN (ANBI): 859051547
BANK: NL26RABO0334551617
t.n.v. Stichting Mama Africa for Gambia

Contactpersoon:
Marieke van der Wal, voorzitter
E-mail: marieke.vanderwal@live.nl
Tel: 06-26564901

Inhoudsopgave

1. **Samenvatting project**
2. **Een verslag van de uitvoering**
3. **De speech van voorzitter Marieke van der Wal bij de opening**
4. **Wat hebben we bereikt**
5. **Wat hebben we niet kunnen doen**
6. **Een fotoverslag**
7. **Financiële rapportage afwerking kraamkliniek Yundum Health Center**

1. Samenvatting project

Gezondheidscentra zijn er in Gambia weinig en die er zijn, zijn doorgaans klein, in slechte staat en missen basale sanitaire voorzieningen. De overheid heeft geen geld voor deze centra en daardoor is er bovendien een groot tekort aan medische apparatuur, materialen en hygiënische middelen. De afstanden naar de centra zijn voor zowel patiënten als personeel vaak erg groot.

Ook het dorp Yundum, zo'n 30 km ten zuidwesten van de hoofdstad Banjul in Gambia, heeft een gezondheidscentrum. Deze kliniek is de enige medische voorziening voor 20.000 inwoners uit de regio. Naast een eerste hulp post, wordt hier prenatale zorg aangeboden en kunnen moeders er terecht voor bijvoorbeeld een vaccinatie voor hun kind. Dat gaat prima, zolang er geen spoedeisende gevallen zijn. Maar een zwangere vrouw met bloedingen kan er niet geholpen worden. Er is maar één ambulance, die zeker niet altijd beschikbaar is om een patiënt (over slecht begaanbare wegen) naar het ziekenhuis in Banjul te brengen. Vrouwen bevallen dus ook in deze regio van Gambia vaak in barre omstandigheden, soms zonder licht, water of zelfs een bed. Het gevolg is dat moeders en baby's onnodig overlijden.

In de jaren vóór de start van het huidige project hebben we ons erop toegelegd om dit centrum te ondersteunen. We hebben de kliniek kunnen uitrusten met medische apparatuur en inrichting, waaronder een behandelafel, bureau met stoelen, rollators, rolstoelen, weegschalen, bloeddrukmeters en heel veel dekentjes en mutsjes voor de baby's. Voor de opslag van medicijnen en materialen is een afsluitbare berging gerealiseerd. Ook is er een behandelkamer voor wondzorg gerealiseerd, zodat patiënten poliklinisch hun wonden kunnen laten schoonmaken en het verband kunnen laten vervangen, waardoor het aantal infecties drastisch daalt.

Een lang gekoesterde wens binnen de regio was een kraamkliniek en ook wij als bestuur van Stichting Mama Africa for Gambia zagen hierin een belangrijk en nodig project. Het Village Development Committee en de bevolking van het dorp Yundum heeft zich uitdrukkelijk achter de verdere ontwikkeling van de kliniek geschaard en heeft tijdens de uitvoering volop bijgedragen. Met vereende krachten is het land ontgonnen, is er al een fundament gerealiseerd en zijn er grote aantallen bouwblokken gemaakt. De aannemer heeft bouwtekeningen en een Bill of Quantity opgesteld.

Met ondersteuning van Wilde Ganzen, verschillende vermogensfondsen en vele, vele particuliere donaties konden we van start met de bouw van de nieuwe kraamkliniek, met de volgende afdelingen:

- een pre- en postnatale afdeling met 26 bedden voor observatie van zwangere vrouwen met een risicovolle zwangerschap en vrouwen die net zijn bevallen.
- vier bevallingskamers
- een operatiekamer
- een kleine personeelsruimte met een kleedruimte en opslagruimte
- sanitaire voorzieningen voor alle afdelingen

2. Een verslag van de uitvoering

Gedurende 2021 zijn wij volop bezig geweest met het vinden van financiering voor de nieuwe kraamafdeling en met succes. Wij mochten verschillende prachtige donaties ontvangen. Daardoor was de begroting gedekt. Eind 2021 hebben we Wilde Ganzen verzocht om de overeenkomst financieel af te wikkelen en zijn we gestart met de bouwwerkzaamheden. Vaklieden werden gerekruteerd en de inkoop van materialen voorbereid.

Helaas bleek al gauw dat de ontwikkelingen in de wereld een bijzonder hevige impact hadden op ons project. Door de coronapandemie waren de prijzen dramatisch gestegen en dit liep vanaf februari 2022 verder uit de hand met het begin van de oorlog in Oekraïne. Gedurende de uitvoering werden grondstoffen steeds moeilijker verkrijgbaar en liepen de prijzen steeds verder op.

Waar mogelijk hebben we bezuinigd, keuzes gemaakt en ondersteuning gekregen van de overheid van Gambia. Veel mensen uit de gemeenschap droegen hun steentje bij tijdens de bouw en namen contact op met familieleden in het buitenland om financiële bij te dragen. Twee van onze bestuursleden in Gambia hebben via het Change the Game programma van Wilde Ganzen een cursus gevolgd hoe fondsen te werven, dus werd er ook ingezet op lokale werving van donaties. Maar in een land als Gambia waar, verergerd door de coronapandemie de armoede alleen maar groter is geworden, viel het niet mee.

In het najaar van 2022 was het budget volledig besteed, maar hadden we slechts de ruwbouw voltooid. Voor de aanleg van water en elektra, het tegel- en het schilderwerk hadden we geen budget meer.

Gelukkig kregen we hiervoor begrip van Wilde Ganzen, die ons al vanaf de start van dit project ondersteunt. We hebben een nieuwe begroting opgesteld voor de afwerking, rekening houdend met gestegen grondstofprijzen, maar ook met hogere salariskosten. Dit om tegemoet te komen aan het feit dat voor veel gezinnen de bestedingsruimte drastisch was gedaald in het licht van de enorme stijging van voedselprijzen. Ook voor deze nieuwe begroting mochten we gelukkig veel steun ontvangen van vermogensfondsen, waarvan een aantal eerder ook had bijgedragen.

In februari van 2023 was de aanvullende begroting gedekt en kon het team in Gambia door met de afwerking van de kliniek. Tegels werden besteld, stroom en water werden aangelegd en het geheel werd afgewerkt en ingericht. Eind oktober waren alle werkzaamheden afgerond en een officiële en feestelijke opening werd gepland voor 11 november!

3. De speech van voorzitter Marieke van der Wal bij de opening

Beste Minister van Gezondheidszorg, Alkalo, Village Development Committee en alle andere aanwezigen,

Ik ben Marieke van der Wal, voorzitter Stichting Mama Africa for Gambia in Nederland. Graag wil ik hier even tot u allen spreken, bedankt voor deze gelegenheid.

*Het was oktober 2019 toen wij hier van de V.D.C. (**Village Development Community**), de vraag kregen te helpen bij de realisatie van een kraamafdeling. We hoorden de schrijnende verhalen van zoveel leed bij bevallingen, doordat de zwangere vrouwen niet hier konden bevallen en vaak te laat bij de dichtstbijzijnde kraamkliniek terecht kwamen. Mede hierdoor verloren vele vrouwen hun kind en erger nog, vaak ook hun eigen leven.*

Met een klein bedrag uit onze account werd er gesloopt, stenen gemaakt en de fundering gelegd. In Nederland hebben wij contact gezocht met Wilde Ganzen en ons project voorgelegd. Er zijn vele fondsen aangeschreven, maar door de coronapandemie liepen wij veel achterstand op en alles werd zoveel duurder.

Maar dankzij de goede support die wij mochten ontvangen van zowel Wilde Ganzen als vele fondsen in Nederland is het gelukt. En kijk hier .. een prachtige kraamkliniek.

Elke keer dat ik hier kwam, en dat is 2 keer per jaar, werd ik door V.D.C. bijgepraat en rondgeleid. Ook onze wensen werden hierin meegenomen.

Mijn grote dank gaat naar Jerreh Manneh, onze projectleider/ voorzitter stichting Mama Africa for Gambia in Gambia. Hij was veel op deze locatie om zaken te regelen waarna ik weer werd gebeld voor de briefing. Wij hebben een geweldige samenwerking ervaren met de V.D.C. en Wilde Ganzen uit Nederland.

Heel erg bedankt daarvoor.

Hierbij spreek ik de wens uit, mede namens ons hele bestuur, zowel uit Nederland als hier in Gambia, dat deze kliniek een veilige professionele omgeving zal zijn voor alle vrouwen die hier hun kind mogen baren. Dat de kinderen in goede gezondheid geboren mogen worden. Mag God jullie zegenen en beschermen.

Marieke van der Wal, november 2023

4. Wat hebben we bereikt

Het doel van het project was om een moderne kraamafdeling te bouwen in het Yundum Health Center. Dit is met succes uitgevoerd met de steun en medewerking van het Village Development Committee en andere belanghebbenden.

Er is een Memorandum of Understanding met het Ministerie van Volksgezondheid via het Regional Health Directorate, waardoor de personeelskosten door de overheid gedekt worden.

De kliniek ziet er mooi en ruim uit. Er is plaats voor 26 bedden in de opnamekamer, er zijn vier bevallingsruimtes, een operatiekamer en sanitaire voorzieningen.

De kliniek is nu 24 uur per dag open en operationeel, terwijl dit voorheen alleen van 8.00 tot 20.00 uur was.

Het project heeft met name de afstand en tijd drastisch verminderd waarmee zwangere vrouwen in Yundum en omliggende dorpen tot voor kort te maken hadden wanneer zij moesten bevallen.

Door de nieuwe kraamkliniek krijgen zwangere vrouwen eenvoudiger toegang tot een verloskundige en de juiste medische zorg.

Door de nieuwe kraamkliniek zullen vrouwen de mogelijkheid hebben om vanaf een vroeg stadium in de zwangerschap tot aan de bevalling periodiek op controle te komen, waardoor eventuele risicofactoren op tijd kunnen worden ingeschat en complicaties kunnen worden voorkomen.

Met zo'n 800 geboortes per jaar zal er een significante afname zijn van complicaties tijdens de zwangerschap en bevalling en zal de moeder- en kindsterfte afnemen.

5. Wat hebben we niet kunnen doen

Voor airconditioning is geen budget daarom zijn er verschillende kleinere ventilatoren geplaatst.

We hadden bovendien beoogd om in training te voorzien voor de leidinggevende zorgverleners van de kliniek en voor enkele leden van het Village Development Committee, gericht op richtlijnen voor algemeen onderhoud van de kliniek. Door fors gestegen prijzen van bouwmaterialen hebben we deze uitgave ook moeten schrappen.

6. Een fotoverslag

April 2022 - Marieke van der Wal samen met het Village Development Committee en de directeur van het Gezondheidscentrum op controlebezoek bij de kliniek in aanbouw

De voorkant van de nieuwe kraamkliniek in aanbouw

*Er wordt tot laat in de avond
doorgewerkt op het dak*

*De laatste fase van de
metselwerkzaamheden*

*Het stucwerk aan de buitenkant
vordert*

November 2023: De bouw is volledig afgerond

Foto: volop bezig met het installeren van de inrichting

Foto links: nog wat laatste kleine klusjes

Foto rechts: een rondleiding

7. Financiële rapportage afwerking kraamkliniek Yundum Health Center

No	Detail Expenditures	GMD	EURO
1	Final payments for the Contractor (4 th installments)	170,000.00	3090.90
2	Retention payment for the contractor	42,500	772.73
3	Buying of plumbing materials	186,650	3393.64
4	Transportation of the materials	4,500	81.84
5	Payment of Plumber man workmanship	100,000	1818.18
6	Buying of electrical materials	217,125	3947.73
7	Payment of Electrician workmanship	90,000	1636.36
8	Transportation of Electrical materials	2,500	45.45
9	Buying of tiles	379,350	6897.27
10	Transportation of the Tiles	7,000	127.27
11	Payment of tiling workmanship	130,500	2372.73
12	Buying of Painting materials	195,000	3545.45
13	Transportation of painting materials	5,700	104.55
14	Payment of Painter man workmanship	75,000	1363.64
15	Trips of sand (15 trips of sand at a rate of GMD 13,000)	195,000	3545.45
16	Trips of Basalt (3 trips of gravel at a rate of GMD 80,000)	240,000	4363.64
17	Bags of cement (150 bags at a rate of GMD 400)	63,750	1159.09
18	Hiring of Concrete mixing machine	75,000	1363.64
19	Iron rods (12mm x 12meters, 30 pieces)	24,000	436.36
20	Doors and windows	175,000	3181.82
21	Sliding windows glass	125,000	2272.73
22	Timber (1 x 2cm x 4 meters, 50 pieces at a rate GMD 150.00 and transportation	8,000	145.45
23	Timber (2 x 2cm x 4 meters, 50 pieces at a rate GMD 225.00 plus transportation	12,000	218.18
24	2 packs of Iron sheet (2 at a rate of GMD 3,500)	7,000	127.27
25	Hiring of Vehicle for supervision 25% paid as per the budget)	18,000	327.27
26	Communications (25% paid as per the budget)	18,000	327.27
27	Pathways materials	125,000	2272.73
28	Pathways workmanship	75,000	1363.64
29	Building of 4 standard outside toilets (100 bags of cement at a rate of GMD 425)	42,500	772.73
30	Timber for Roofing	27,890	507.09
31	Iron sheets	9,450	171.82
32	Workmanship of the construction and roofing	125,000	2272.72
33	Wash hand basin, toilets seats and shower	75,000	1363.64
34	Beds (6 x GMD 15,000)	90,000	1636.36
	Total	GMD 3,136,415.00	€ 57,026.64